

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou ve věci

žalobkyně: **Mgr. G. O.**

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem 150 00 Praha 5, Křížová 25

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 31. 1. 2023, o invalidní důchod
takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 31. 1. 2023 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, jímž žalovaná změnila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 11. 10. 2022 č. j. X tak, že pro nesplnění podmínek ustanovených § 41 odst. 3 a § 39 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu zamítla a podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) a ustanovení §

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, žalobkyni od 16. 2. 2023 invalidní důchod odňala.

2. Žalobkyně namítala nesprávné posouzení zdravotního stavu, neboť se její zdravotní stav zhoršil. Uvedla, že trpí chronickým únavovým syndromem, bolestmi a slabostí nohou, její pohyb je omezený, zároveň trpí bolestmi celého těla a celkovou únavou. Dále mívá stavy úzkosti, deprese a poruchy koncentrace. Není schopna vykonávat pracovní činnost. V současnosti má dny, kdy funguje relativně normálně, avšak některé dny není schopna fyzicky ani psychicky fungovat (přibližně 2x týdně, kdy její únava je natolik silná, že jí nedovolí vstát z postele, není schopna se koncentrovat). Rozhodnutí žalované bylo dle žalobkyně vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, a proto navrhla jeho zrušení.
3. Žalovaná v písemném vyjádření odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a závěry posudků vypracovaného lékařem OSSZ Opava a lékařem ČSSZ. Žalovaná navrhla provést důkaz posudkem příslušné posudkové komise MPSV ČR.
4. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
5. Ze správního spisu bylo zjištěno, že Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím ze dne 11. 10. 2022 č. j. X zamítla žádost žalobkyně na změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotní stavu s odůvodněním, že jí i nadále náleží invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Podkladem rozhodnutí žalované byl posudek OSSZ Opava ze dne 10. 10. 2022, dle jehož závěru žalobkyně je i nadále invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnost poklesla o 45 %. Proti uvedenému rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala žalobkyně námitky, o nichž žalovaná rozhodla žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 31. 1. 2023 a to tak, že změnila rozhodnutí ze dne 11. 10. 2022 tak, že pro nesplnění podmínek ustanovených § 41 odst. 3 a § 39 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu zamítla a podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) a ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, žalobkyni od 16. 2. 2023 invalidní důchod odňala. Žalovaná vycházela z posudku lékařky oddělení Lékařské posudkové služby České správy sociálního zabezpečení ze dne 6. 1. 2023. Podle posudkového závěru rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je postižení uvedené v kapitole V (duševní poruchy a poruchy chování), položce 4b přílohy k vyhlášce MPSV č. 359/2009 Sb., kde je uvedeno lehké funkční postižení, vymezené jako depresivní epizody, mírné fáze kratšího trvání, hypomanie, lehce snížená úroveň sociálního fungování. Posuzovaná je do března 2017 stabilizována, nyní depresivní dekompenzace, z AD nasazen Escitalopram v dávce 10 mg/den, afektivita je labilní, myšlení koherentní, vnímání bez kvalitní poruchy, kognitivní funkce nejsou deteriorovány, zhoršení somnie, koncentrace a pozornosti. Pokles pracovní schopnosti je dán procentním rozmezím 15-20 %, lékařkou byla zvolena horní hranice, která dále nebyla měněna a neodpovídá žádnému stupni invalidity. Zánik invalidity je dán dnem prvoinstančního jednání, tj. 10. 10. 2022.

6. Z posudku Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 24. 5. 2023 bylo zjištěno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu I. stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona. Nešlo o invaliditu druhého nebo třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) nebo c) téhož zákona. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, nedosahoval však více než 49 %. Předsedkyní posudkové komise byla MUDr. M. K., dalším lékařem MUDr. S. O. s odborností psychiatrie a tajemnice Mgr. H. T., DiS. Žalobkyně byla jednání posudkové komise přítomna. Posudek obsahuje výčet podkladů, z nichž posudková komise vycházela, zjištění ze stěžejních lékařských nálezů, diagnostický souhrn. Posudková komise uvedla, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je onemocnění psychiatrické, jedná se o periodickou depresivní poruchu středně těžkou s neurastenickými sy, stp generalizované úzkostné poruše s hospitalizací v anamnéze. V posudkovém zhodnocení posudková komise konstatovala, že hodnotí odlišně od posouzení LPS ČSSZ z 1/2023 a ve shodě s posouzením lékaře LPS OSSZ z 10/22. Žalobkyně klin. naplňuje hodnoty dg. periodické depresivní poruchy, středně těžké fáze, v anamnéze jsou různé remise, avšak pracovní potenciál je dlouhodobě snížen, se značným snížením sociálního fungování, jde o osobnost s asten. a senzitivními rysy, bradypsychickou, s labilní afektivitou. Kognitivní funkce nejsou deteriorovány, aktuálně „situačně“ však nejsou schopny plného využití. Od 8/2017 pracovala na zkrácený úvazek, do 31. 8. 2021, poté se nedaří pokusy o soust. pracovní zařazení, jen přechodně. Vzhledem k výše uvedenému, dále dlouhodobosti psych. onemocnění – tj. středně těžké depresivní a závažnější neurastenické symptomatologie, vč. únav. sy, s nutností vícekombinační medikace, dokonce s nutností PL hospitalizace v anamnéze – PK MPSV stanovila míru poklesu pracovní schopnosti v horní % taxaci daného rozpětí, tj. 45 % dle kapitoly V, pol. 4c) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti posudková komise ve smyslu § 3 citované vyhlášky nemění. Posudková komise na závěr uvedla, že tato 45 % hodnota odpovídá I. stupni invalidity. Neshledala „stabilizaci psych. stavu od 3/2017“, jak je konstatováno v námitkovém řízení i přes pokus o pracovní a sociální zařazení, trvá únavový syndrom, senzitivita, labilní afektivita, část. neurastenie apod. – s nutností terapie. Vzhledem k nepravděpodobnému závažnému zlepšení zdravotního stavu v dalších letech posudková komise upustila od KLP. Posudková komise uzavřela, že je žalobkyně neschopna těžké fyzické a psychické práce v riziku, v nočních směnách.
7. Podle ustanovení § 39 odst. 1, zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
8. Podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně.
9. Krajský soud dále považuje za nutné zdůraznit, že posudkové lékařství je specializované medicínské odvětví a podřazení zjištěného postižení zdravotního stavu pod příslušnou položku vyhlášky pro posuzování invalidity může provést pouze odborník z této oblasti. Jeho činnost nemůže nahradit soud, ale ani lékař s jinou specializací, který nemá odborné předpoklady pro hodnocení zdravotního stavu podle vyhlášky o posuzování invalidity. Je rovněž třeba zmínit, že pokles pracovní schopnosti se posuzuje vzhledem k profesi (viz rozsudek NSS č. j. 5 Ads 37/2003 – 92).

10. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení podle § 3 této vyhlášky.
11. Jak bylo uvedeno výše, správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise je úplný a přesvědčivý (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 13/2003 – 54), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena.
12. Soud konstatuje, že stěžejní otázkou bylo posouzení zdravotního stavu žalobkyně. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav žalobkyně ve vztahu k určení invalidity a jejího stupně Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR svými posudkovými komisemi, jak plyne z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Tato komise je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobkyně, ale též k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Z tohoto důvodu byl vypracován shora citovaný odborný lékařský posudek posudkovou komisí MPSV ČR v Ostravě. Posudková komise podala posudek v řádném složení stanoveném v § 16b zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Posudek byl vypracován s náležitostmi uvedenými v § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb., na základě zdravotní dokumentace žalobkyně. Soud považuje posudek Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě za úplný a přesvědčivý. Soud neměl důvod zpochybnit závěry posudkové komise, že u žalobkyně šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 45 % k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí a žalobkyně tak byla nadále invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů a šlo o invaliditu I. stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona. Posudek PK MPSV ČR v Ostravě byl tedy stěžejním důkazem, jak výše uvedeno, splňujícím požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti a krajský soud z tohoto posudku vycházel.
13. Soud proto v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. přezkoumávané rozhodnutí žalované zrušil pro vady řízení, které spatřuje v nesprávně zjištěném skutkovém stavu a vrací věc správnímu orgánu k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s.
14. Podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšná žalobkyně se vzdala práva na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje

Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava dne 20. 7. 2023

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně